

Oost-Europa

Werkgroep "Middelharnis"

Reisverslag april 2010

Reizigers:

Jan en Corrie van der Made
Marten en Liesbeth Baan
Wim Faasse

14 t/m 23 april 2010

Reis

Woensdag 14 april zijn we in de vroege morgen vertrokken voor een werkbezoek naar Roemenië. In iets minder dan 2 uur later passeerden we de grens Nederland-Duitsland en nog eens ruim 8 uur later de grens Duitsland-Oostenrijk. Na een kleine 4 uur rijden gingen we de grens over naar Hongarije waar we in Hotel Paprika hebben overnacht.

De volgende morgen zaten we om 8 uur aan het ontbijt en zijn we verder gereden. Helaas is het gaan regenen wat de rit erg vermoeiend maakte. Het was al avond geworden toen we in ons Hotel Vila Rosa in Cluj aankwamen waar we eerst een goede maaltijd hebben gebruikt.

De bus kregen we gratis in bruikleen van de Fa. Bosman & Kalis uit Middelharnis en de verzekering werd gesponsord door de Wit Assurantie in Stellendam.

Tirgu Mures

Vrijdagmorgen zijn we naar Tirgu Mures gereden naar onze vrienden ds. István Lörincz en zijn vrouw. We hebben daar ook Zoltan Szövérfi ontmoet, onze vroegere contact in Satu Nou. Hij wilde ons heel graag nog eens ontmoeten en nog wat zaken doorspreken. We werden uitgenodigd hem en zijn familie te bezoeken in Satu Nou. We zullen dit voor een volgende reis bezien of we dit kunnen inplannen.

We zijn met ds. Lörincz naar zijn tuin geweest, een grote hobby van hem, en hebben de meegebrachte frambozenstekken geplant. Na de inmiddels traditionele goulash gegeten te hebben, zijn we weer teruggegaan naar ons hotel.

Gherla

Zaterdag hebben we samen met een groep Engelsen een bezoek gebracht aan de gevangenis van Gherla. De Engelse groep kwam uit Wales en zij hebben al 20 jaar veel hulp mogen verlenen in Roemenië. Echter zij hebben besloten volgend jaar hier definitief mee te stoppen omdat zij reeds op hogere leeftijd zijn gekomen en het te vermoeiend gaat worden.

In deze gevangenis zitten ca. 1300 mensen voor zwaardere delicten zoals moord en doodslag. De meesten zijn hier voor 20 of 30 jaar opgesloten.

Na een grondige screening werden we binnengelaten en kwamen in een kapel. In deze kapel zijn de muren weer geheel voorzien van de afbeeldingen van Bijbelse taferelen. In de communistische tijd waren deze afbeeldingen weggewerkt met een stuc laag. Samen hebben we daar "Amazing Grace" gezongen wat prachtig klonk. Daarna werden we begeleid naar een zaal waar een groep gevangenen zaten. Deze komen regelmatig hier bijeen voor meditatie, Bijbels onderricht of met elkaar zingen.

Zij zaten als in een klaslokaal op stoelen achter tafels met een Bijbel, een liederenboek en papier en pen voor aantekeningen. Wij zaten tegenover hen vooraan in de zaal. We mochten onder geen beding vlak bij de gevangenen komen en niet persoonlijk met hen praten en zeker geen briefjes o.i.d. aannemen, wat later bleek dat sommigen toch probeerden.

Eén van de Engelsen, blijkbaar de voorzitter, vertelde hen over hun bijzondere gebeurtenissen die zij in de loop van de tijd hebben meegemaakt. Zo stonden zij een keer aan de grens van Roemenië. Er stonden rijen auto's te wachten om de grens over te kunnen. Bij hen stond een groep Duitsers, die net als zij kwamen voor hulpverlening. Op een gegeven moment zei één van de Duitsers tegen hen: "laten wij samen bidden dat wij goed de grens mogen passeren". Ze gingen in een kring staan, hand in hand en baden de Heere of Hij hen wilde helpen. Nog geen vijf minuten na het gebed kregen zij de nodige papieren uitgereikt en mochten ze de grens passeren.

Een andere keer stonden ze lange tijd stil met een hulptransport. Aan de zijkant van de weg stond een vrouw over een hek geleund met 20 graden vorst in de sneeuw. Zij vroeg hen of de Heere haar voedsel kwam brengen. Zij hadden voldoende bij zich en gaven haar wat ze nodig had. Daarna vroeg zij of de Heere haar ook schoenen had gestuurd. Het bleek dat zij blootsvoets in de sneeuw stond! Inderdaad hadden zij schoenen bij zich, maar wisten niet of de juiste maat erbij zat. O, zei de vrouw, de Heere weet mijn maat heel goed. Inderdaad kreeg zij de juiste maat schoenen.

Iemand anders vertelde een ontroerend verhaal van een gevangene tijdens de communistische tijd die gevangen zat om zijn geloof. Hij werd aan een muur vastgebonden en werd geslagen. Als hij onder de slagen bezweek werd er koud water over hem gegooid om hem weer bij te brengen en begon het gemartel opnieuw. Dit ging uren en uren zo door. Jaren later toen hij weer vrij man was en het communistische regiem voorbij was is hij teruggegaan naar deze plaats en heeft de muur gekust waar hij was gemarteld en heeft de Heere gedankt dat hij het waardig geweest was in Zijn naam te mogen lijden.

Een van de jongere Engelsen vertelde zijn levensverhaal. Ook hij is verslaafd geweest aan drugs en alcohol totdat hij werd stilgezet door de Heere en een omkering in zijn leven heeft plaatsgevonden. Nu mag hij de wereld rondreizen om mensen te helpen en van de Heere te vertellen.

Samen hebben we de gevangenen nog een lied toegezongen. Door de Engelsen werd de gevangenen een Bijbel uitgereikt en een versnapering. Tevoren waren deze gaven grondig onderzocht door de bewaking.

Hierna zijn we weer naar de uitgang gegaan en kregen we ons paspoort weer terug. Onze persoonlijke spullen konden we weer uit het kluisje halen waarvan we zelf de sleutel bij ons hielden.

Met de gehele groep hebben we in een restaurant de maaltijd gebruikt. Na afscheid genomen te hebben van de Engelsen zijn we naar de Fundatia Crestina de Ajutorare (FCA) gegaan en konden we een groot deel van de meegebrachte hulpgoederen lossen zoals medicijnen, kleding, servies en bestek en overige hulpgoederen. Alles werd heel dankbaar in ontvangst genomen.

Zondag

Zondag om half elf waren we bij de Baptistengemeente 1 van Cluj, de kerk waar ook Petru en Rodica altijd komen. De dienst zou om 11 uur beginnen na de eerste dienst van 9 uur. Sinds twee weken worden hier 's zondagsmorgens twee diensten gehouden met dezelfde preek en liturgie. Ook nu zat het weer helemaal vol. De dominee preekte over Openbaringen 1 : 1 – 20 en Daniel 7. De preek werd voor ons vertaald in het Engels via een koptelefoon voor hen die Engels verstonden. De strekking van de preek kwam erop neer dat we tegenwoordig overal kennis konden vergaren zoals op internet. Er is van alles te vinden, maar als we niet de kennis gebruiken tot persoonlijk eigendom om er Christus mee te dienen komen we er niet verder mee en doet het ons niets. Via allerlei teksten uit de Bijbel werd dit duidelijk gemaakt.

Zondagmiddag zijn we naar de zigeunerkerk in Uioara gegaan. We hebben hier wat gebreide kinderkleren gelost zodat ze die a.s. dinsdag, als we weer hopen te komen, kunnen laten zien. Dan zal ook de rest van de lading worden gelost. Er waren ook vier personen aanwezig van de Baptistenkerk 1 uit Cluj. Zij hebben de taak om de gemeente in Uioara te ondersteunen. Eén van hen komt minstens 1x per week in Uioara om de predikant, ds. Husar en de presbyters (kerkenraad) te onderwijzen.

Het is steeds ontroerend hoe de kinderen Gods lof toezingen met volle overgave. Soms met gesloten ogen en bij menig kind liepen de tranen over de wangen.

Maandag

's Maandagsmorgens hebben we wat gerust. 's Middags zijn we om 12:30 uur naar de FCA gegaan voor een eenvoudige lunch. Op een computer van de Fundatie hebben we een bericht gemaakt voor het kerkblad Kruispunt en doorgemailed naar Koos van de Groef. Ook hebben we de gewijzigde inrichting gezien waar de mensen werden geholpen aan medicijnen.

Om 15:00 uur zijn we met Martha naar het nieuwe kantoor "Centrum van begeleiding en ondersteuning voor ouders en kinderen" gegaan. Deze stichting is een partnerschap tussen de Fundatia Crestina de Ajutorare (FCA) en Asociatia Preventis. Het kantoor wordt geleid door Tabitha, zij is arts. Violetta is psychologe en Betty is maatschappelijk werkster. Ook Martha werkt er en zij doet de p.r. en zorgt voor sponsors en allerlei andere zaken. Er wordt gewerkt met 36 vrijwilligers waarvan er 22 mentor zijn en de overigen voor activiteiten-begeleiding en cursussen. De vrijwilligers zijn meestal studenten. De meisjes zijn in Nederland door de Stichting De Hoop in Dordrecht opgeleid. Regelmatig worden ze door De Hoop verder getraind en bijgestaan. Wettelijk is het zo, dat 1 maatschappelijk werker maximaal 25 mensen mag helpen.

v.l.n.r. Thabita, Violetta, Petru, Matha

Momenteel worden door hen 46 kinderen/families met problemen geholpen. De overige kinderen worden bijgestaan door de vrijwilligers in allerlei groepsactiviteiten, krijgen computerles en leren de Engelse taal. De kinderen worden geholpen met voeding, kleding, maar het belangrijkste is te investeren in

onderwijs. Verder wordt er in 6 scholen preventieles gegeven over drugs en alcohol. Hiermee bereiken zij ongeveer 2000 leerlingen.

De probleemgevallen komen via de FCA naar hen toe. Bij het uitdelen van de medicijnen vernemen ze waar er problemen zijn.

Als voorbeeld werd een jong meisje genoemd waarvan de moeder was weggelopen. Zij was erg verlegen en in zichzelf gekeerd. Door een mentor is zij geholpen en heeft leren koken e.d. Zij is nu vrolijk en heel behulpzaam. Je kent ze bijna niet meer terug.

De vrijwilligers krijgen niet uitbetaald en ook de vaste medewerkers krijgen heel erg weinig voor hun inzet. Ze doen het werk graag en werken vanuit hun hart en niet voor geld. Hun houvast is het gebed waarmee ze elke dag het werk beginnen. Ook hier is veel geld nodig maar ze doen wat ze kunnen. Voor de eerste keer hebben ze subsidie gekregen van de overheid. Dit is slechts 10% van wat nodig is. Ze hopen dat dit in de toekomst wat meer zal worden. De rest proberen ze via sponsors te krijgen. De S.D.O.K ondersteunt hen met 19,00 per familie voor 33 families. Omdat de S.D.O.K. meer teruggaat naar hun oorspronkelijke missie is dat nu afgebouwd voor nog 18 families.

Daarna zijn we met de bus naar het hoogste punt bij hotel Belvedere gereden voor een overzicht over de stad Cluj. Met de bus zijn we naar het centrum van de stad gereden en kregen we een rondleiding van Martha door de stad. Zij heeft haar man gebeld, die historie heeft gestudeerd en samen vertelden ze ons de belangrijkste bezienswaardigheden.

Dinsdag

Het gesprek 's morgens met Petru kwam te vervallen omdat hij te druk was met het lossen van de container

Dinsdagmiddag zijn we naar Ocna Mures gereden waar Petru voor ons een gesprek met de burgemeester heeft geregeld. Ook ds. Lörincz was hierbij aanwezig.

Wij danken de burgemeester dat hij tijd voor ons heeft vrijgemaakt om ons aan te horen en bedanken hem dat de pacht voor de grond onder de zigeunerkerk is kwijtgescholden. Als aandenken gaven we hem een nummer van Kruispunt waarin het verslag van de vorige ontmoeting staat met een foto van ons met de burgemeester wat door hem dankbaar werd aanvaard.

De Burgemeester dankt ons dat wij ons willen inzetten voor de zigeuners. Met het kwijtschelden van de pacht is hij een belofte nagekomen van onze eerste bespreking.

In Roemenië is de crisis heel erg voelbaar maar er is toch al veel verbeterd de afgelopen jaren.

Na de vraag waarmee hij ons zou kunnen helpen hebben we voorstellen gedaan voor werk voor de zigeuners.

1. Grond voor tuinbouw en/of weidegrond. Hij wist dat er 52HA grond vrijkomt wat door de staat wordt teruggegeven aan de eigenaar, een baron. We kunnen met hem praten over koop of huur. Het is vruchtbare grond aan een rivier en zal voor huur ongeveer 1200,00 euro per jaar kosten voor de 52 HA. Voor eventuele kassen zou hij wel kunnen zorgen.
2. Mogelijkheden dat er mensen voor de gemeente werkzaamheden zou kunnen verrichten. Er zijn momenteel enkele vrouwen aan het werk, maar meer mensen is momenteel niet mogelijk. Er is misschien een mogelijkheid via het bedrijfsleven. Die kunnen subsidie krijgen als zij werklozen aan werk helpen door een jaar geen belasting erover hoeven te betalen.
3. Het realiseren van een 2e handwinkel. Wij kunnen zorgen voor kleding ed. Er zijn er al een stuk of 2 à 3. Een extra winkel zou mogelijk zijn. De gemeente heeft een pand beschikbaar van 4x5 mtr. Huren zou veel te duur worden.
4. Zijn er projecten waarop landelijke of Europese subsidies mogelijk zijn. Er zijn projecten zoals aanleg van wegen en muziekinstrumenten. Een ander project is al 2x afgewezen. Is dus een moeilijke zaak.
5. Zijn er mogelijkheden voor onderwijs aan de zigeunerkinderen. Corina is een programma gestart met een groep kinderen. In het onderwijs is veel bureaucratie zodat niet zomaar een schoolje gestart kan worden. De zigeunerkinderen moeten integreren in de standaard school, maar daar worden ze vaak afgewezen omdat zigeuners zouden stinken en brutaal zijn. Wij zouden dus voor deze kinderen goede kleding kunnen verzorgen en de nodige boeken kunnen betalen zodat er toch een mogelijkheid is om te integreren. Er is ook misschien een mogelijkheid dat ze een vak leren met voor Nederland afgeschreven machines. De burgemeester wist dat er een kleuterschool is failliet gegaan en daar zijn 2 klassen beschikbaar.

Om een of meer van deze projecten te kunnen sturen zijn er goede vaklui beschikbaar die de zigeuners zou kunnen leiden.

De burgemeester zei dat hij de zigeuners niet veracht vindt, hij vindt het zelfs onvoorstelbaar dat ze nu in het gemeentehuis komen om te praten over werk.

De burgemeester wordt hartelijk dank gezegd. Het is de Heere die ons deze contacten gegeven heeft en we hopen op een betere toekomst voor de zigeuners.

In zijn reactie zei de burgemeester: Het is bidt en werk. Holland heeft de zegen hier vertienvoudigd. De deur staat altijd voor jullie open.

Hiermee namen we afscheid van de burgemeester. We konden nu met gerichte plannen komen bij de bespreking met de zigeuners.

Uioara

Aangekomen bij de zigeunerkerk hebben we het restant van onze hulpgoederen gelost. Daarna hebben we de doordeweekse dienst meegemaakt. Ook nu weer hebben we de gemeente enkele liederen toegezongen.

De kinderen hadden inderdaad de gebreide kleren aan die we hebben meegebracht, ook de gebreide mutsen. Ze stonden met volle borst te zingen in deze warme kleding.

Na de dienst en de maaltijd hebben we een gesprek gehad met de presbyters en ds. Husar. Hierin

hebben wij hen nadrukkelijk gewezen op de belangrijkheid dat ze gaan proberen een inkomen te verwerven om hun kosten voor onderhoud en energie voor de kerk kunnen gaan betalen.

Wij hebben hen diverse voorstellen gedaan en die we met de burgemeester hadden besproken.

We vertelden hen dat er beschikt zou kunnen worden over 52 HA grond voor tuinbouw en weiden. Hier zagen ze erg tegenop omdat zij niet gewend zijn om kosten te maken om iets op touw te zetten en spraken dan ook hun angst uit dat ze zouden failliet gaan als het mislukte. Wij vertelden hen dat ze zich daar geen zorgen over hoeven maken, maar dat het belangrijkste is dat ze het werk willen aanpakken, dan zorgen wij voor de nodige middelen. We gaan ook niet alles in één keer opzetten maar stap voor stap. Mankracht is er voldoende als ze willen, er zijn 50 – 60 mensen die geen werk hebben en zich voor onze projecten kunnen inzetten. Ook voor begeleiding door vakmensen zou gezorgd kunnen worden. Zij gaan dit beraden samen met de hun toegewezen begeleiders uit Cluj en wij zullen van de besluiten op de hoogte worden gesteld.

Het vakantiecamp voor de kinderen is geregeld. Er gaan ca. 70 kinderen mee en er zal minimaal 10 ouderen meegaan. Het vakantiecamp is op een privéterrein en wordt gratis aangeboden. Wel zijn er 2 bussen geregeld die hen brengt en weer ophaalt. Ook voor eten en materiaal wordt gezorgd. De kosten hiervoor zullen ongeveer 150 Lei per kind bedragen (ca. 37,50 euro).

Het onderwijs via Corina loopt goed. Corina leert hen de kerkliederen en een basis in lezen en schrijven. Omdat Corina niet voldoende kennis heeft om echt onderwijs te geven werd voorgesteld dat zij zou worden geholpen door studenten uit Cluj die via de Baptistenkerk beschikbaar zijn. Voor de computerlessen heeft zij een goede gebruikte computer nodig. Dit zullen wij met Petru overleggen.

Het opzetten van een 2^e handswinkel zagen ze wel zitten als wij voor de kleding kunnen zorgen. Dat kan worden geregeld. Ruimte was volgens de burgemeester beschikbaar. Dit hebben wij echter nog niet gezien.

Na een moeizame discussie, eerst in het Roemeens waarop niet kan worden gereageerd en daarna broksgewijs vertaald, hebben we afscheid genomen. We hebben in het donker de rit naar Cluj gemaakt en waren laat in ons hotel terug.

Woensdag

Op deze laatste dag zijn we naar de zoutmijn van Turda gegaan. Het was heel indrukwekkend wat daar allemaal te zien was. In deze mijn kwamen we het jaartal 1857 tegen. We zijn via houten trappen helemaal naar beneden gegaan waar van alles te zien was zoals een bowlingbaan, een sportveld, en strandje met speeltoestellen voor kinderen, een reuzenrad en nog veel meer. Je kunt er zelfs roeien in een vijver. Hier gaan veel mensen naar toe vanwege de gezonde lucht vooral voor mensen met ademhalingsproblemen. We zijn met de lift weer naar boven gegaan.

Daarna zijn we naar de Fundatie gegaan om nog enkele zaken met Petru door te spreken. Hij had het echter erg druk omdat er een container met hulpgoederen was aangekomen vanuit Amerika. Het werd dus avond voordat hij tijd had voor ons. 's Avonds zaten we nog aan de maaltijd toen Cornel, de predikant van het vakantiecamp in Valea Draganului ons kwam opzoeken. Hij had veel foto's bij zich van het kamp waarin reeds enkele groepen jongeren zijn geweest. Helaas kon het gebouw nog niet worden afgebouwd omdat hij geen sponsors kon vinden om hem te helpen. Hij vertelde dat momenteel de houtprijs heel laag was en hij voor enkele honderden euro's een complete blokhut zou kunnen bouwen. Ook de toiletten en de badruimtes zijn nog niet gereed. Hij had ook tegenslag, want de vloerbedekking in de gemeenschappelijke ruimten waren van pvc en zijn afgekeurd door de inspectie. Deze moeten allen weer vervangen worden. Wij hebben hem toegezegd dat we ons zullen beraden wat wij eventueel zouden kunnen betekenen voor hem.

Intussen zat Petru al te wachten voor ons gesprek. Ook Rodica was meegekomen omdat we gelijk afscheid van hen zouden nemen.

Met Petru werden de financiën doorgenomen en alles was precies zoals wij hadden opstaan, behalve dat de bank niet de gehele omschrijving had meegegeven maar alleen de eerste regel. Hierdoor was er een misverstand over de verdeling van de gelden. Alles was nu geboekt op bijdragen voor energie wat hem teveel leek. Het was echter de bedoeling dat de helft voor energie zou zijn en de andere helft voor brandstofkosten van ds. Husar. Die had dus nog niets gekregen. Zoals hij ons eerder al had meegedeeld had hij een gedeelte wat voor energiekosten bestemd was gebruikt om de reparatiekosten van de auto van ds. Husar te betalen. Dit bleek een probleem te zijn geweest met het brandstofsysteem. Dit bedrag ad. 350,00 euro is hem contant betaald.

Petru stelde voor of het mogelijk was een soort noodfonds aan te maken voor eventuele kosten aan de auto voor ds. Husar. Hij kan dit geld echter niet verantwoorden aan de stichting omdat hij in principe verder niets met Uioara te maken heeft. Via de kerk heeft hij de bouw ondersteund maar dat is klaar. Daarom is afgesproken dat deze kosten via de Baptistenkerk in Cluj zal worden geregeld. Aan Petru is voor het noodfonds 180 euro gegeven wat neer komt op 30 euro voor 7 maanden, is rest van het jaar.

Petru vertelde ons dat Corina in grote zorgen zit omdat haar man geen werk meer heeft. Wij hebben hem toegezegd dat we haar willen helpen. Niet door haar rechtstreeks wat te geven maar door haar een vergoeding te geven van 40 euro per maand voor haar werk voor de kerk, schoonmaak en onderwijs aan de kinderen wat neerkomt op ongeveer 20 uur werk per maand. Hij vond dit geweldig en hiermee zou Corina uit de grootste problemen zijn. Het geld zou via de Baptistenkerk in Cluj worden uitbetaald.

De kosten voor de vakantie week voor de kinderen zou Petru z.s.m. aan ons doorgeven zodat we dit via de Fundatie kunnen betalen.

Hierna hebben wij hartelijk afscheid genomen van Petru en Rodica en konden we naar bed. Het was intussen al laat geworden en we moesten nog pakken om de volgende dag op tijd te kunnen vertrekken.

Via de receptie was geregeld dat wij toch nog ons ontbijt konden krijgen en een lunchpakket kregen voor onderweg.

Terugreis

De volgende morgen zijn we ca. 8 uur vertrokken. Het was prachtig weer en de drukte op de wegen veel erg mee. Het was toch al avond geworden al hadden we

nu een uur extra vanwege het tijdsverschil voordat we in Iggenbach aankwamen om te overnachten.

Aangekomen in Dirksland hebben we de Heere gedankt voor ons behouden thuiskomst en afscheid genomen van elkaar. Ook deze reis waren weer veel bijzondere ervaringen opgedaan.

Stichting Oost Europa Werkgroep Middelharnis
Dirk Bosstraat 23
3241 GE MIDDELHARNIS
KvK 24449448
Rabobank: 3420 07 408